

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (Α.Ε.Π.Π.)

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 29 Νοεμβρίου 2019 με την εξής σύνθεση: Διαθεσόπουλος Μιχαήλ, Πρόεδρος και Εισηγητής, Πουλοπούλου Αγγελική και Σωτηροπούλου Εμμανουέλα, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 25-10-2019 κατατεθείσα και από 29-10-2019 διαβιβασθείσα Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ)/1309/29-10-2019 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «.....», νομίμως εκπροσωπούμενου.

Κατά της αναθέτουσας αρχής «.....», νομίμως εκπροσωπούμενης.

Με την ως άνω Προσφυγή, ο προσφεύγων αιτείται την ακύρωση της με αρ. πρωτ. .... διακήρυξης για την εκτέλεση της προμήθειας «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ .....», συνολικής εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας 673.200,00 ευρώ και δη, ως προς το επιμέρους ΤΜΗΜΑ 1 αυτής «.....» επιμέρους εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας 550.000,00 ευρώ, η οποία διακήρυξη απεστάλη για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 30-9-2019 και δημοσιεύθηκε στο ΚΗΜΔΗΣ την 1-10-2019 και με Μοναδικό ΑΔΑΜ ..... και στο ΕΣΗΔΗΣ την 2-10-2019 με συστημικό α/α .....

Η συζήτηση άρχισε αφού το Κλιμάκιο άκουσε τον Εισηγητή.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' άρ. 5 ΠΔ 39/2017 και άρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο(με στοιχεία αρ. .... και ποσού 2.750,00 ευρώ), φέρει δε την ένδειξη «ΔΕΣΜΕΥΜΕΝΟ».

2. Επειδή, μετην ως άνω από 25-10-2019 νομίμως υπογεγραμμένη και

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

νομοτύπως ασκούμενη προσφυγή, ο προσφεύγων εμπροθέσμως (κατ' άρ. 361 παρ. 1γ Ν. 4412/2016, καθώς το δεκαπενθημέρο από την από 1-10-2019 δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ, ήτοι ο χρόνος παραγωγής τεκμηρίου πλήρης γνώσης παρήλθε την 16-10-2019, άρα τη δηλούμενη στην προσφυγή ημέρα γνώσης της προσβαλλομένης, σημείο εκ του οποίου εκκίνησε η οικεία δεκαήμερη προς άσκηση της προσφυγής προθεσμία) βάλλει κατά τμήματος διακήρυξης προμήθειας αγαθών, η οποία λόγω εκτιμώμενης άνευ ΦΠΑ αξίας και χρόνου δημοσίευσης εμπίπτει στην αρμοδιότητα της ΑΕΠΠ. Ο δε προσφεύγων μετ' εννόμου συμφέροντος και προδήλου βλάβης ασκεί την προσφυγή του με την ιδιότητα του ως εργολάβου δημοσίων έργων εγγεγραμμένου στο ΜΕΕΠ, ο οποίος αποκλείεται δια της προσβαλλομένης διαδικασίας ως προς το τμήμα 1 αυτής, διότι αυτό προκηρύσσεται ως σύμβαση προμήθειας και όχι τεχνικού έργου και άρα, συνεπεία του νομικού αυτού καθεστώτος της διαδικασίας και των κατ' αποτέλεσμα αυτού απαιτήσεων των όρων 2.2.4 και 2.2.9.2 περί άσκησης εμπορικής-βιομηχανικής-βιοτεχνικής επαγγελματικής δραστηριότητας συναφούς με το αντικείμενο της προμήθειας και όχι δραστηριότητας εργολάβου τεχνικών έργων και εγγραφής σε αντίστοιχο εμπορικό, βιομηχανικό ή βιοτεχνικό επιμελητήρια (και άρα στο ΓΕΜΗ), εκ των προτέρων αποκλείεται από τη συμμετοχή του στη διαδικασία και την ανάληψη του υπό ανάθεση συμβατικού αντικειμένου, καίτοι δηλώνει πρόθεση ανάληψης του και δη, αποκλείεται και από τη δυνατότητα συμμετοχής ως μεμονωμένος προσφέρων και ως μέλος τυχόν ένωσης μετά άλλου εργολάβου και οικονομικού φορέα (Απόφαση 7μελούς ΑΕΠΠ 3/2018, Αποφάσεις ΑΕΠΠ 910-911, 914-915, 1067-1069/2018). Δια της προσφυγής του δε, προβάλλει ότι μη νομίμως η διαδικασία προκηρύσσεται υπό το νυν καθεστώς, ήτοι της προμήθειας, λόγω του χαρακτήρα της ως έργου ή μικτής σύμβασης με προεξέχον το στοιχείο του έργου, αιτούμενος την ακύρωση της ως προς το επίδικο τμήμα 1 αυτής ή επικουρικά, την ακύρωση και αναπομπή της στην αναθέτουσα, πάντα όσον αφορά το τμήμα 1 αυτής, επί τη βάσει ότι εφόσον κριθεί ως μικτή σύμβαση προμήθειας και έργου, έπρεπε να προηγηθεί για την επιλογή νομικού καθεστώτος η οικεία γνώμη Τεχνικού Συμβουλίου της αναθέτουσας. Η δε αναθέτουσα με τις από 4-11-2019 διαβιβασθείσες στην ΑΕΠΠ και με αρ. πρωτ.

..... Απόψεις της, αιτείται την απόρριψη της προσφυγής ως αβάσιμης. Επομένως, η προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω κατ' ουσία.

3. Επειδή, όσον αφορά το ζήτημα του χαρακτηρισμού του αντικείμενου μιας υπό ανάθεση δημόσιας σύμβασης ως έργου αφενός ή προμήθειας-υπηρεσίας αφετέρου, προκύπτουν τα εξής (Αποφάσεις ΑΕΠΠ 173/2017, 910-911, 914-915/2018). Σύμφωνα με πάγια νομολογία του ΔΕΕ, ομοίως και ΣΤΕ (βλ. ενδεικτικά ΣΤΕ 2387/2009 παρ. 8 και 3932/2012 παρ. 3) προβλέπεται ότι *‘ο ορισμός μιας δημόσιας συμβάσεως ως συμβάσεως έργου, προμηθειών και υπηρεσιών ανάγεται στο κοινοτικό δίκαιο και δεν εξαρτάται από το χαρακτηρισμό της ίδιας συμβάσεως με βάση την εθνική νομοθεσία (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 18.7.2007, C-382/05, ..., σκ. 30). [...] όταν η σύμβαση περιλαμβάνει τόσο στοιχεία συμβάσεως δημοσίου έργου όσο και στοιχεία άλλου τύπου δημοσίας συμβάσεως, εκείνο που καθορίζει τις εφαρμοστέες περί δημοσίων συμβάσεων διατάξεις είναι το στοιχείο της συμβάσεως που είναι κύριο. Ειδικότερα, η σύμβαση έχει, προεχόντως, χαρακτήρα συμβάσεως δημοσίου έργου μόνον εφόσον η μελέτη και εκτέλεση του έργου αποτελούν, σε σχέση με τα λοιπά καθήκοντα του αναδόχου, το κύριο αντικείμενο της συμβάσεως. Στο πλαίσιο δε της εκτιμήσεως του κυρίου αυτού αντικείμενου, η αξία των παροχών που συμφωνήθηκαν αποτελεί, εφόσον έχει οριστεί χωριστή τιμή για τις επί μέρους παροχές, στοιχείο εκτιμήσεως. Σε κάθε όμως περίπτωση, πρέπει να χωρήσει αντικειμενική θεώρηση της συμβάσεως στο σύνολό της, αφού μόνο με τον τρόπο αυτό μπορεί να κριθεί κατά πόσον η εκτέλεση του έργου αποτελεί, όχι μόνο ποσοτικά αλλά και ποιοτικά, το κύριο αντικείμενο της συμβάσεως (βλ. ΔΕΚ, απόφαση της 19.4.1994, C-331/92, ... κλπ, σκ. 23-29, απόφαση της 18.1.2007, C-220/05, ... κλπ, σκ. 37-41, απόφαση της 21.2.2008, C-412/04, ..., σκ. 47-52 κ.ά.)’*. Το δε άρ. 4 Ν. 4412/2016 περί μικτών συμβάσεων προβλέπει ότι : *«1. Η παράγραφος 2 εφαρμόζεται σε μεικτές συμβάσεις οι οποίες έχουν ως αντικείμενο διαφορετικά είδη συμβάσεων, το σύνολο των οποίων εμπίπτει στο παρόν Βιβλίο (άρθρα 3 έως 221).... 2. Οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο δύο ή περισσότερα είδη συμβάσεων (έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες) ανατίθενται, σύμφωνα με τις διατάξεις που εφαρμόζονται στο είδος*

της σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο της σχετικής σύμβασης. Στην περίπτωση ... μεικτών συμβάσεων που αποτελούνται εν μέρει από υπηρεσίες και εν μέρει από προμήθειες, το κύριο αντικείμενο καθορίζεται, σύμφωνα με το ποια από τις εκτιμώμενες αξίες των αντίστοιχων υπηρεσιών ή προμηθειών είναι η υψηλότερη. 6. Όταν τα διάφορα μέρη συγκεκριμένης σύμβασης δεν μπορούν να χωρισθούν αντικειμενικά, το ισχύον νομικό καθεστώς καθορίζεται με βάση το κύριο αντικείμενο της εν λόγω σύμβασης. 7. Αν η σύμβαση αυτή περιλαμβάνει στοιχεία και από δημόσια σύμβαση έργων, το ισχύον νομικό καθεστώς, κατά την προηγούμενη παράγραφο, καθορίζεται για μεν δημόσιες συμβάσεις έργων άνω των ορίων μετά από σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου Δημοσίων Έργων της ΕΚΑΑ της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 41, για δε δημόσιες συμβάσεις έργων κάτω των ορίων μετά από σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία κοινοποιείται υποχρεωτικά στην ΕΚΑΑ.». Κατά το δε άρ. 2 παρ. 1 περ. 6-9 Ν. 4412/2016, που αντικατέστησε, κατ' άρ. 377 Ν. 4412/2016 και δη την παρ. 4 αυτού, κάθε αντίστοιχη προϋφιστάμενη διάταξη, που ρυθμίζει τα αντίστοιχα ζητήματα με διαφορετικό τρόπο, ορίζεται ότι: «6) ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙΙ του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Β', β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου, 7) ως «έργο» νοείται το αποτέλεσμα ενός συνόλου οικοδομικών εργασιών ή εργασιών μηχανικού το οποίο επαρκεί αυτό καθαυτό για την εκπλήρωση μίας οικονομικής ή τεχνικής λειτουργίας. Η εκτέλεση των εργασιών του προηγούμενου εδαφίου απαιτεί ιδίως την εφαρμογή μελέτης κατά την έννοια του παρόντος, με τη χρήση τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και αφορά νέες κατασκευές, επεκτάσεις, ανακαινίσεις, επισκευές - συντηρήσεις κατά τη λειτουργία, κατεδαφίσεις υποδομών, ιδίως στις κατηγορίες οδοποιίας, οικοδομικών, υδραυλικών, ηλεκτρομηχανολογικών,

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

λιμενικών, βιομηχανικών - ενεργειακών, δικτύων, πρασίνου, καθαρισμού και επεξεργασίας νερού, υγρών, στερεών και αερίων αποβλήτων, γεωτρήσεων, ειδικών μονώσεων, ανελκυστήρων, ηλεκτρονικού εξοπλισμού, πλωτών έργων και εγκαταστάσεων, ναυπηγείων, αποκαλύψεις μεταλλείων ή όπως οι κατηγορίες αυτές διαμορφώνονται από τις κείμενες διατάξεις και των υποδομών εκ του συνδυασμού των ανωτέρω κατηγοριών, 8) ως «δημόσιες συμβάσεις προμηθειών» και ως «συμβάσεις προμηθειών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την αγορά, τη χρηματοδοτική μίσθωση, τη μίσθωση ή τη μίσθωση-πώληση, με ή χωρίς δικαίωμα αγοράς, προϊόντων. Μια σύμβαση προμηθειών μπορεί να περιλαμβάνει, παρεμπιπτόντως, εργασίες τοποθέτησης και εγκατάστασης. 9) ως «δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών» και ως «συμβάσεις υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην περίπτωση 6. (α) ως «δημόσιες συμβάσεις εκπόνησης μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών» νοούνται αυτές με αντικείμενο την εκπόνηση μελετών και την παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια των στοιχείων α' και β', αντίστοιχα, της περίπτωσης 6 της παραγράφου 3, σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Προσαρτήματος Γ', όταν οι μελέτες δεν εκπονούνται και οι υπηρεσίες δεν παρέχονται από το προσωπικό της αναθέτουσας αρχής, (β) ως «δημόσιες συμβάσεις γενικών υπηρεσιών» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών, πλην των αναφερομένων στην υποπερίπτωση α' της παρούσας περίπτωσης, συμπεριλαμβανομένων των συμβουλευτικών υπηρεσιών, που ως τέτοιες νοούνται εκείνες που, έχουν ως αντικείμενο το σχεδιασμό, προγραμματισμό, οργάνωση, διαχείριση, παρακολούθηση, έλεγχο και αξιολόγηση επιχειρησιακών και αναπτυξιακών προγραμμάτων και δράσεων σε όλους τους τομείς της οικονομίας, καθώς και σε οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, την υποστήριξη της υλοποίησης τους με τη μεταφορά της απαραίτητης σχετικής τεχνογνωσίας, καθώς και την παροχή εξωγενών υπηρεσιών (outsourcing) υλοποίησης των ανωτέρω προγραμμάτων και δράσεων. Στις συμβουλευτικές υπηρεσίες υπάγονται ιδίως οι οικονομικές μελέτες, οι κοινωνικές μελέτες, οι μελέτες οργάνωσης και επιχειρησιακής έρευνας, οι περιβαλλοντικές μελέτες, καθώς και

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

οι μελέτες συστημάτων πληροφορικής, εκτός εάν σχετίζονται με έργο κατά την έννοια της περίπτωσης 7 ή με εκπόνηση μελετών και παροχή τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών κατά την έννοια της υποπερίπτωσης α' της παρούσας περίπτωσης.". Από το συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων, μαζί με την αποκρυστάλλωση της πάγιας νομολογίας, όσον αφορά στη διάκριση συνάγονται τα ακόλουθα. Ως δημόσιο τεχνικό έργο νοείται κάθε νέα κατασκευή, επέκταση, ανακαίνιση, επισκευή, συντήρηση ή ερευνητική εργασία, που απαιτεί τεχνική γνώση και επέμβαση και το αποτέλεσμα της οποίας συνδέεται άμεσα με το έδαφος ή το υπέδαφος κατά τρόπο διαρκή και σταθερό, ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί συστατικό του κατά την έννοια του άρθρου 953 Α.Κ. και να μην μπορεί να αποχωρισθεί από αυτό χωρίς βλάβη ή αλλοίωση της ουσίας ή του προορισμού τους (ΕΛΣυν VII Τμ. Πράξη 232/2012). Αντίθετα, πρόκειται για εκτέλεση εργασιών και όχι για δημόσιο τεχνικό έργο, όταν το αποτέλεσμα των εργασιών δεν καθίσταται συστατικό του εδάφους, καθώς και όταν για την επίτευξη του αποτελέσματος δεν απαιτείται η χρήση ειδικών τεχνικών γνώσεων και μεθόδων και η χρησιμοποίηση εξειδικευμένου επιστημονικού ή τεχνικού προσωπικού και ανάλογων τεχνικών μέσων και εγκαταστάσεων (βλ. ΕΛΣυν Πράξεις VII Τμ. 271/2011, 118/2010, 101/2008, 15, 145, 141, 151/2007, 2, 76/2005, IV Τμ. 130/2004, 5, 14, 76, 156/2003 κ.ά.). Ως προμήθεια νοείται εκτός από την απόκτηση κινητών πραγμάτων, αναλωσίμων ή μη, που προορίζονται, είτε αυτούσια είτε κατόπιν επεξεργασίας, να χρησιμεύσουν για την κάλυψη αναγκών και την εκπλήρωση των σκοπών των φορέων του δημόσιου τομέα, και οι συμβάσεις ανάθεσης εκτέλεσης εργασιών, μεταξύ άλλων, συντήρησης και επισκευής που σχετίζονται με την προμήθεια των ανωτέρω αγαθών, εφόσον η αξία των τελευταίων υπερβαίνει την αντίστοιχη των εργασιών, το δε αποτέλεσμα των εν λόγω εργασιών δεν καθίσταται συστατικό του εδάφους, ενώ για την εκτέλεσή τους δεν απαιτούνται ειδικές τεχνικές γνώσεις και εξειδικευμένο επιστημονικό τεχνικό προσωπικό (βλ. ΕΛΣυν Πράξεις VII Τμ. 340/2006, 15/2007, I Τμ. 62/1993, IV Τμ. 59/1997, 86/1999, 156/2003, 98/2004). Περαιτέρω, το στοιχείο ιδίως της σύνδεσης των εργασιών με την εκπόνηση ως προϋπόθεσή τους ή έστω και εφαρμογής μιας μελέτης επί του ειδικότερου

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

αντικειμένου που αφορά η σύμβαση, παράγοντας που παραπέμπει σε εξατομίκευση, παραμετροποίηση και προσαρμογή του συμβατικού αντικειμένου στις προκείμενες ανάγκες του αναδόχου συνιστά σοβαρή ένδειξη ότι το αντικείμενο της δημόσιας σύμβασης συνέχεται εντονότερα με έργο παρά με προμήθεια ή υπηρεσία. Υπό τις ως άνω έννοιες και διακρίσεις θα πρέπει να ληφθεί υπόψη και το παραπάνω αναφερθέν κριτήριο του κύριου και πρωτεύοντος αντικειμένου στις περιπτώσεις συμβάσεων μικτού αντικειμένου. Στην περίπτωση δε που το αντικείμενο αφορά ένα ολοκληρωμένο τεχνικό σύστημα ενιαίου σκοπού, με σταθερή πρόσδεση στο έδαφος και ανάμιξη με το υπέδαφος, τότε έχει μικτό χαρακτήρα, έργου, προμηθειών και υπηρεσιών. Σε αυτήν την περίπτωση, προέχων χαρακτήρας είναι αυτός του έργου, ακόμη και όταν η αξία των εργασιών που περιλαμβάνονται στην σύμβαση, υπολείπονται ουσιωδώς της αξίας των μηχανημάτων και εν γένει προϊόντων που συνθέτουν το σύστημα (τα οποία πάντως δεν μπορούν να λειτουργήσουν αυτόνομα, χωρίς δηλαδή να γίνουν ειδικές εργασίες τοποθέτησης), βλ. και κατωτέρω εντός παρούσας σκέψης. Έτσι, όταν ο προέχων χαρακτήρας της σύμβασής αυτής δεν είναι η προμήθεια επιμέρους υλικών ούτε η παροχή των συναφών υπηρεσιών, οι οποίες έχουν παρεπόμενο χαρακτήρα, αλλά η κατασκευή ενός πλήρους λειτουργικού έργου, το οποίο επιτελεί μία, ενιαία και αποκλειστική τεχνική λειτουργία ως προϊόν των εργασιών που θα εκτελεσθούν και οι οποίες θα συνθέσουν ένα ολοκληρωμένο σύστημα επεξεργασίας, που όταν εκτελεσθεί η σύμβαση, και τεθεί σε παραγωγική λειτουργία, θα μπορεί να παράγει ένα συγκεκριμένο τελικό αποτέλεσμα, ήτοι την ολοκληρωμένη επεξεργασία των λυμάτων. Τα πλέον προσδιοριστικά δε στοιχεία για την κρίση περί του ποιο επιμέρους αντικείμενο προέχει εντός του μικτού αντικειμένου ανάγονται: α) στην κρισιμότητα της συνέργειας των τεχνικών εργασιών μετά των επιμέρους προμηθευόμενων προϊόντων ως προς την επίτευξη του τελικού αποτελέσματος, β) στον τυχόν εκτεταμένο χαρακτήρα των τεχνικών εργασιών, όπως προκύπτει όχι μόνο από την ανάλυση επιμέρους στοιχείων του προϋπολογισμού, αλλά πρωτίστως από την περιγραφή του συμβατικού αντικειμένου εντός της διακήρυξης, με ειδικότερη έμφαση στη διαστρωμάτωση των εργασιών αυτών σε τυχόν πολλαπλά, διαδοχικά, αλληλοσυνδεόμενα μεταξύ τους επιμέρους στάδια,

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

η οποία δεν συνάδει με τον κατά κανόνα άμεσο ή έστω βραχυχρόνιο χαρακτήρα μιας εργασίας απλής εγκατάστασης και θέσης σε λειτουργία ενός προϊόντος, γ) το τυχόν εκτεταμένο εύρος των προπαρασκευαστικών εργασιών και εργασιών εγκατάστασης και διασύνδεσης που απαιτούνται προ της θέσης του προμηθευμένου προϊόντος σε λειτουργία, δ) το χρονικό εύρος που απαιτείται από την έναρξη έως την ολοκλήρωση της εκτέλεσης του συμβατικού αντικειμένου, δεδομένου ότι οι προμήθειες, ακόμη και όταν εντάσσονται σε ένα πλαίσιο επιμέρους τμηματικών παραδόσεων, σε κάθε περίπτωση έχουν εκ φύσεως τους στιγμιαίο χαρακτήρα, σε αντίθεση με την εκτέλεση ενός τεχνικού έργου και ε) στη τυχόν σύνθεση του τελικού παραδοτέου αντικειμένου από τυχόν περισσότερα διαφορετικής φύσης και επιμέρους λειτουργίας προϊόντα, και μάλιστα αρκετών μεταξύ τους διαφορετικών ειδών με καθαρά μεταξύ τους διακριτό ρόλο (και ακόμη περισσότερο όταν έκαστο εκ των οποίων προϋποθέτει με τη σειρά του επιμέρους τεχνικές εργασίες αυτοτελούς εγκατάστασης και συντίθεται από περαιτέρω επιμέρους μέρη και διαφορετικά εξαρτήματα, προϊόντα και υποσυστήματα που πρέπει με τη σειρά τους να διασυνδεθούν), τα οποία μόνο με τη μεταξύ τους διασύνδεση και δη δια τεχνικής φύσης εργασιών, οι οποίες τα τρέπουν από μεμονωμένα προϊόντα σε ένα, ενιαίο και αυτοτελούς σκοπού ολοκληρωμένο σύστημα, δύνανται να επιτελέσουν τον τελικό συμβατικό τους σκοπό, ο οποίος είναι αντίστοιχα ενιαίος, ολοκληρωμένος και αυτοτελής σε σχέση με την επιμέρους λειτουργία του κάθε μέρους του συστήματος και αναφέρεται στη λειτουργικότητα και τον τεχνικοοικονομικό σκοπό του ίδιου του συστήματος και όχι των επιμέρους μερών από τα οποία αυτό συντίθεται. Πάντως, όταν το τελικό αποτέλεσμα που αναμένεται να προκύψει κατά την ολοκλήρωση της σύμβασης συνίσταται σε ένα σύνολο σταθερών εμπειρηγμένων και εγκατεστημένων με σταθερό τρόπο και χωρίς ευχερή δυνατότητα αποξήλωσης, περισσότερων αυτοτελών κατασκευών, οι οποίες τοποθετήθηκαν μετά από εκτεταμένη διαμόρφωση εδάφους, νέες συνδέσεις και δίκτυα και εκτεταμένες επεμβάσεις στο υπέδαφος, δεν δύναται παρά το κύριο αντικείμενο να είναι αυτό του έργου και όχι της προμήθειας των υλικών κατασκευής. Εξάλλου, κάθε τεχνικό έργο, εκ της ίδιας της έννοιας του, κατασκευάζεται ως ένα ολοκληρωμένο σύνολο συντιθέμενων μεταξύ τους με

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

συνδεδετικές και εγκαταστατικές εργασίες και όλων ομού με επέμβαση επί του εδάφους και υπεδάφους, επιμέρους πραγμάτων, τα οποία προ της κατασκευαστικής διαδικασίας ήταν κινητά και αρκετά από αυτά εισάγονται και ενσωματώνονται στο οικοδόμημα έτοιμα και προκατασκευασμένα με προηγούμενες εργασίες άσχετες με αυτή καθαυτή την κατασκευαστική διαδικασία και δραστηριότητα. Περαιτέρω, όσον αφορά το άρ. 4 παρ. 7 Ν. 4412/2016 περί μικτών συμβάσεων με στοιχεία έργου, αυτό δεν ορίζει διαφορετικά κριτήρια και μεθοδολογία εκτίμησης του κύριου αντικειμένου, σε σχέση με όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω, ως προς την ιεράρχηση του στοιχείου του έργου ως προς την προμήθεια ή την υπηρεσία, αλλά απλώς καθιερώνει μια ειδική προπαρασκευαστική της οικείας διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης, επιμέρους διαδικασία με ειδική αρμοδιότητα του οριζόμενου από τη διάταξη ανά περίπτωση οργάνου, το οποίο οφείλει να κρίνει το κύριο αντικείμενο με βάση τις εν γένει διέπουσες το ζήτημα διατάξεις και τα σχετικά νομολογιακά πορίσματα. Και αυτό διότι η διάταξη αυτή, του άρ. 4 παρ. 7, του Ν.4412/2016 ναι μεν αναφέρει ότι το νομοθετικό καθεστώς «καθορίζεται» από το παραπάνω όργανο, πλην όμως ρητά παραπέμπει στην προηγούμενη αυτού παράγραφο 6 του άρ. 4, η οποία αναφέρεται στο κύριο αντικείμενο της σύμβασης ως κριτήριο καθορισμού του ισχύοντος νομικού καθεστώτος, ενώ συγχρόνως και η παρ. 2 του άρ. 4 που ομοίως προβλέπει ανάθεση των μικτών συμβάσεων με βάση τις διατάξεις που διέπουν το είδος σύμβασης που χαρακτηρίζει το κύριο αντικείμενο, αναφέρεται χωρίς καμία διάκριση και μάλιστα με ρητή αναφορά σε «περισσότερα είδη συμβάσεων (έργα, υπηρεσίες ή προμήθειες)». Εξάλλου δεν θα υφίστατο λόγος για την, κατ' άρ. 4 παρ. 7 Ν. 4412/2016, παραπομπή της οικείας κρίσης σε Τεχνικό Συμβούλιο, αν το κύριο αντικείμενο μπορούσε να εξαχθεί αυτόματα με μόνη τη σύγκριση των επιμέρους κονδυλίων που συνθέτουν την εκτιμώμενη αξία μικτής σύμβασης έργου και προμήθειας/υπηρεσίας. Έτσι, το Τεχνικό Συμβούλιο δεν διαθέτει ούτε κάποια ελευθερία κρίσης περί του κυρίου αντικειμένου κατά το δοκούν ούτε κάποια ευχέρεια κρίσης επί έτερων και δικής του εμπνεύσεως κριτηρίων, αλλά απλώς ο νομοθέτης επαφίει σε αυτό, και δη ως ουσιώδη τύπο της διαδικασίας έκδοσης της κανονιστικής πράξης με την οποία εκκινεί η διαδικασία ανάθεσης δημόσιας

σύμβασης, ειδικώς δε λόγω της συχνής εμφάνισης περίπλοκων ζητημάτων ως προς τη διάκριση των τεχνικών εργασιών από τις υπηρεσίες ή τη συσχέτιση μεταξύ έργου και προμήθειας και της εξειδικευμένης γνώσης (σε καμία όμως περίπτωση ανέλεγκτης αυθεντίας) του παραπάνω οργάνου, την εκτέλεση της αξιολογικής εκτίμησης που προπεριγράφηκε παραπάνω, ως προϋπόθεση για την εκ της αναθέτουσας τελική κρίση επί του νομικού πλαισίου (είτε έργου από τη μια πλευρά είτε προμήθειας ή υπηρεσίας από την άλλη) που θα διέπει την οικεία διαδικασία ανάθεσης σύμβασης. Τούτο προκύπτει και από την Αιτιολογική Έκθεση του Ν. 4412/2016, σελ. 5, κατά την οποία η παρ. 7 του άρ. 4 τέθηκε *«ως αυξημένη θεσμική εγγύηση, τη σύμφωνη γνώμη τεχνικών γνωμοδοτικών οργάνων είτε του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, είτε της αναθέτουσας αρχής, αναφορικά με το εφαρμοστέο νομικό καθεστώς, τα οποία θα κρίνουν, κατά περίπτωση, ακολουθώντας τα οριζόμενα στις διατάξεις του Βιβλίου Ι»*. Εξάλλου, κατά παγία νομολογία, ως σύμφωνη γνωμοδότηση ή απλώς γνώμη ορίζεται αυτή που δεσμεύει το αποφασίζον όργανο με την έννοια ότι το τελευταίο δεν μπορεί να ενεργήσει κατά τρόπο διαφορετικό από αυτόν που του υποδεικνύεται με τη γνωμοδότηση (ΣΤΕ 460/2001, 2271/1998). Ειδικότερα, μπορεί είτε να εκδώσει πράξη σύμφωνα με τη γνωμοδότηση είτε να απέχει από την έκδοση της πράξης εφόσον έχει διακριτική ευχέρεια που του το επιτρέπει και εφόσον αιτιολογεί ειδικά αυτήν του την επιλογή (ΣΤΕ 3898/1986). Στην περίπτωση της σύμφωνης γνώμης, όπως στην περίπτωση του άρ. 4 παρ. 7, το όργανο που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα δεν έχει τη δυνατότητα να εκδώσει πράξη με διαφορετικό περιεχόμενο από τη γνωμοδότηση που του έχει δοθεί. Επομένως, η αναθέτουσα οφείλει είτε να προκηρύξει και εν γένει εκκινήσει τη διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης κατά το νομικό καθεστώς που αφορά το κύριο αντικείμενο της μικτής με στοιχεία έργου σύμβασης, όπως αυτό εκρίθη κατά την παραπάνω σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου είτε να απέχει από την εκκίνηση της ως άνω διαδικασίας. Σε περίπτωση δε που η αναθέτουσα προχωρήσει στην εκκίνηση της διαδικασίας, φυσικά ακολουθώντας το νομικό καθεστώς που όρισε η ως άνω σύμφωνη γνώμη, πρόκειται για θετική σύμφωνη γνώμη. Η τελευταία δεν είναι εκτελεστή, διότι δεν εμποδίζει το αρμόδιο όργανο

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

να απόσχει από κάθε ενέργεια, οπότε μόνη εκτελεστή διοικητική πράξη είναι η απόφαση (εν προκειμένω διακήρυξη) του αρμοδίου οργάνου (εν προκειμένω αναθέτουσα), με την οποία αυτό ασκεί την αποφασιστική του αρμοδιότητα (ΣΤΕ 4628/1984, 1719/1988, 3915/1989). Επομένως, στην περίπτωση προσβολής διακήρυξης μικτής σύμβασης με στοιχεία έργου, η ως άνω σύμφωνη γνώμη έχει ήδη ενσωματωθεί στην προσβαλλομένη και μάλιστα ως αιτιολογία της τελευταίας όσον αφορά την επιλογή νομικού καθεστώτος της διαδικασίας ανάθεσης, με αποτέλεσμα τα αυτοτελή ελαττώματά της γνώμης, ως ενσωματούμενα στη διακήρυξη, να συνιστούν ελαττώματα και αυτής. Εξάλλου, η διακήρυξη ως εκτελεστή κανονιστική πράξη ελέγχεται, και εν προκειμένω κατ'άρ. 360 και 367 Ν. 4412/2016 δια προδικαστικής προσφυγής ως προστάδιο και προϋπόθεση της περαιτέρω αιτήσεως προσωρινής δικαστικής προστασίας κατ'αυτής και στη συνέχεια (σύμφωνα με το άρ. 346 παρ. 1 και 2 Ν. 4412/2016 κατά το οποίο η προσβαλλόμενη δικαστικά πράξη κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων που υπάγονται στο Βιβλίο IV, είναι η Απόφαση της ΑΕΠΠ επί προδικαστικής προσφυγής) ακυρωτικής προσβολής της κατ'άρ. 372 παρ. 1 και 4 Ν. 4412/2016, και κατά την αιτιολογία της, άρα ελέγχεται αντίστοιχα και η ενσωματωθείσα σε αυτήν σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου που καθόρισε το νομικό καθεστώς, άρα ως προϋπόθεση αυτού και το κύριο αντικείμενο της εν λόγω μικτής με στοιχεία έργου σύμβασης. Επίσης, παρότι η γνώμη αυτή εκφέρεται επί τεχνικών κρίσεων, η ορθότητα του συμπεράσματός της δεν εξαιρείται από τον έλεγχο της ΑΕΠΠ, καθώς η τελευταία συνιστά όργανο της διοίκησης (και όχι της δικαστικής εξουσίας), που έχει μάλιστα συσταθεί ως όργανο *“ανεξάρτητο και εξειδικευμένο, με αποκλειστική αρμοδιότητά του τον διοικητικό έλεγχο των δημοσίων συμβάσεων και την παροχή ταχείας και αποτελεσματικής προστασίας”* και με ειδικό νομοθετικό σκοπό της να λειτουργήσει ως *“ένα κεντρικό όργανο η συνεπής «νομολογία» του οποίου αναμένεται να αποτελέσει γνώμονα για τις αναθέτουσες αρχές για τη διασφάλιση της νομιμότητας και την επαύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών ανάθεσης, μέσω της αποφυγής πλημμελειών. Επί πλέον, αναμένεται να διευκολύνει τη συμμετοχή των επιχειρήσεων στις διαγωνιστικές διαδικασίες, μέσω της προαγωγής της ασφάλειας δικαίου επί ζητημάτων που αφορούν τις*

διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, αλλά και της εμπιστοσύνης που θα καλλιεργηθεί στους φορείς του ιδιωτικού τομέα αναφορικά με την αντικειμενική και αδιάβλητη ανάθεση δημοσίων συμβάσεων μέσω των εχεγγύων αντικειμενικής κρίσης των προσφυγών τους από το εν λόγω σώμα.... Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζονται τα εχέγγυα μιας αντικειμενικής κρίσης και ταυτόχρονα επιτυγχάνεται ο εξορθολογισμός της διαδικασίας παροχής έννομης προστασίας. Η παροχή έννομης προστασίας κατά το προσυμβατικό στάδιο από ένα ανεξάρτητο όργανο με υψηλά εχέγγυα θεσμικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας και στελέχωση από καταρτισμένους εμπειρογνώμονες, αντί της αναθέτουσας αρχής, εκτιμάται ότι θα συμβάλει στην επιτάχυνση της διαδικασίας επίλυσης διαφορών που αναφύονται κατά το στάδιο της ανάθεσης, στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας του συστήματος έννομης προστασίας, θα περιβάλλει με εμπιστοσύνη τον θεσμό και θα ελαφρύνει το φόρτο των δικαστηρίων που κατακλύζονται με πλήθος σχετικών υποθέσεων. ” (βλ. Αιτιολογική Έκθεση Ν. 4412/2016, σελ. 70-71). Επομένως, δεδομένου εξάλλου ότι ούτε το άρ. 4 παρ. 7 Ν.4412/2016 ούτε άλλη διάταξη του νόμου αυτού καθιερώνουν το τυχόν ανέλεγκτο της οικείας κρίσης και συμπεράσματος της γνώμης του Τεχνικού Συμβουλίου, η εξαίρεση του ελέγχου αυτής από την αρμοδιότητα της Α.Ε.Π.Π. θα αντιστρατευόταν τον ως άνω αναφερθέντα νομοθετικό σκοπό, αφού θα αφαιρούσε το κρίσιμο, αλλά και ευρύτερης σημασίας και δη επί διαδικασιών ανάθεσης με συχνά σοβαρή κοινωνικοοικονομική σημασία, ζήτημα του καθορισμού του κυρίου αντικειμένου επί μικτών με στοιχεία έργου συμβάσεων από την ως άνω προστατευτική, καθοδηγητική και ενοποιητική λειτουργία που επιτελεί η κρίση της Α.Ε.Π.Π. επί προδικαστικών προσφυγών.

4. Επειδή όμως, τα ανωτέρω έχουν την έννοια ότι η ΑΕΠΠ ναι μεν δύναται να ελέγξει ακυρωτικώς και συγκεκριμένα όσον αφορά την πληρότητα και ορθότητα της οικείας αιτιολογίας της παραπάνω τεχνικής κρίσης, σε σχέση πάντα με την υπαγωγή των κρινομένων στα γενικώς ισχύοντα περί καθορισμού νομικού καθεστώτος της διαδικασίας βάσει του κυρίου αντικειμένου της υπό δημοπράτηση σύμβασης. Δεν μπορεί όμως ούτε να την υποκαταστήσει ούτε να την επιτελέσει το πρώτον η ίδια ούτε να την αναπληρώσει εάν ελλείπει, με δική της εξυπαρχής κρίση περί του αν το κύριο στοιχείο μικτής σύμβασης με

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

στοιχεία έργου είναι αυτό του έργου ή της προμήθειας/υπηρεσίας. Αλλά, εφόσον κατά τον έλεγχο διακήρυξης κατόπιν προδικαστικής προσφυγής με αντικείμενο ακριβώς την παράνομη τυχόν προκήρυξη διαδικασίας ως έργου ή αντίστροφα ως προμήθειας/υπηρεσίας, προκύπτει ότι πρώτον, υπάρχει μικτή σύμβαση, ήτοι αντικείμενο εντός του οποίου υφίστανται τουλάχιστον στοιχεία έργου, αναμειγμένα με στοιχεία σύμβασης προμήθειας ή υπηρεσίας και δεύτερον, ότι δεν έχει προηγηθεί η οικεία τεχνική κρίση του αρμοδίου Τεχνικού Συμβουλίου και συνεπώς η διακήρυξη έχει εκδοθεί κατά παράβαση ουσιώδους τύπου, η ΑΕΠΠ οφείλει, αντί να κρίνει η ίδια το προεξέχον στοιχείο εντός της, σε κάθε περίπτωση κριθείσας από την ΑΕΠΠ ως, μικτής σύμβασης, να ακυρώσει και να αναπέμψει προκειμένου να επαναληφθεί η προπαρασκευή της διαδικασίας δια της κίνησης της έκδοσης της οικείας γνώμης, ως προαπαιτούμενο της επιλογής του τύπου της σύμβασης. Σε κάθε περίπτωση όμως, τα ως άνω προϋποθέτουν την καταρχήν διάγνωση ύπαρξης «μικτής σύμβασης», άρα στοιχείων και έργου και προμήθειας, ενώ αν πρόκειται για αντικείμενο, το σύνολο των εργασιών και στοιχείων του οποίου υπάγονται στην έννοια του «έργου», τότε δεν γεννάται καν ζήτημα κρίσης του Τεχνικού Συμβουλίου κατ' εφαρμογή του άρ. 4 παρ. 7 Ν. 4412/2016, αφού η εφαρμογή της διάταξης αυτής προϋποθέτει μικτή σύμβαση και όχι προφανώς, αμιγή σύμβαση έργου. Περαιτέρω, ουδόλως συντρέχει στοιχείο προμήθειας και άρα, κατ' αποτέλεσμα μικτής σύμβασης, όσον αφορά τα δομικά και κατασκευαστικά υλικά και αγαθά με αποκλειστικό προορισμό τη χρήση τους για την εκτέλεση εργασίας συγκροτούσας τεχνικό έργο, αφού αυτά εξ αρχής ενσωματώνονται στις τεχνικές εργασίες, ως υλικό και μέσο εκτέλεσης τους. Παρά, για να υπάρξει στοιχείο προμήθειας και άρα, μικτής καταρχήν σύμβασης, θα πρέπει εντός του αντικείμενου να υφίστανται ορισμένα δεκτικά απομόνωσης από οιαδήποτε εργασία τεχνικού έργου, αγαθά, των οποίων η απλή προμήθεια και εγκατάσταση θα συμπέσει μετά της εκτέλεσης του έργου (όπως επί παραδείγματι, σε περίπτωση κατασκευαστικών-ανακαινιστικών εργασιών επί κτιρίου που θα συνοδευθεί με προμήθεια επίπλων και προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρονικών υπολογιστών σε σταθμούς εργασίας).

5. Επειδή, όσον αφορά το τμήμα 1 της προκείμενης διαδικασίας, προκύπτει ότι κατά το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ της

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

διακήρυξης ορίζεται ότι «Η παρούσα Τεχνική Έκθεση αφορά παρεμβάσεις για την αναβάθμιση των αθλητικών εγκαταστάσεων του Δήμου. Οι παρεμβάσεις αφορούν την προμήθεια και εγκατάσταση ηλεκτρομηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού στο δημοτικό γήπεδο ..... καθώς και στο δημοτικό κολυμβητήριο. Οι εν λόγω παρεμβάσεις στοχεύουν πέρα από την βελτίωση της λειτουργικότητας των εγκαταστάσεων, την αντικατάσταση υφιστάμενου πεπαλαιωμένου εξοπλισμού και στην μείωση των λειτουργικών δαπανών των εγκαταστάσεων. Οι παρεμβάσεις που πρόκειται να γίνουν είναι οι ακόλουθες: 1ο ΥΠΟΕΡΓΟ - Γήπεδο ..... Εγκατάσταση tartan (5) διαδρόμων και σκάματος άλματος εις μήκος. Τοποθέτηση μεταλλικής περίφραξης ..... .Αντικατάσταση συστήματος φωτισμού αγωνιστικού χώρου (προβολέων φωτισμού, καλωδιώσεων κλπ). Εγκατάσταση στεγάστρου στον χώρο των κερκίδων. Οι προδιαγραφές των υπό προμήθεια ειδών είναι αναλυτικά οι ακόλουθες: 1ο ΥΠΟΕΡΓΟ (ΤΜΗΜΑ 1) - Γήπεδο ..... 1.1 Ταρτάν πέντε (5) διαδρόμων και σκάμα άλματος εις μήκος 1.1.α. Ταρτάν πέντε (5) διαδρόμων. Αρχικώς θα γίνει η προετοιμασία της υπόβασης σύμφωνα με τις προδιαγραφές και τις απαιτήσεις του προμηθευτικού οίκου του τάπητα (ταρτάν), ήτοι προετοιμασία του εδάφους και της ασφαλικής επιφάνειας που απαιτείται.... 1.1.β Σκάμα άλματος εις μήκος. Για την κατασκευή σκάμματος του «άλματος εις μήκος» απαιτούνται: εκσκαφή σκάμματος σε βάθος 40cm, με τοποθέτηση εσωτερικά και περιμετρικά του σκάμματος ξύλου πάχους 5cm, ώστε να επιτυγχάνεται καθαρή εσωτερική διάσταση 4,00Χ9,00m. Η πλήρωση του σκάμματος θα γίνει με άμμο θαλάσσης. δίαδρομος από ασφαλτο κλειστού τύπου μήκους 40,00m, πλάτους 1,20m και πάχους 10cm για την φορά των αθλητών. Ο εγκιβωτισμός του διαδρόμου θα γίνει με μικρά προκάτ κράσπεδα εντός της απαιτούμενης εκσκαφής. Επάνω στην ασφαλτο θα τοποθετηθεί ο ελαστικός πολυουρεθανικός τάπητας. Θα γίνει επίστρωση επιφανειών στίβου με συνθετικό τάπητα τελικού πάχους 13 έως 15mm, χρώματος ερυθροφαίου ή πρασίνου. Η πρώτη στρώση πάχους 10mm θα αποτελείται από ελαστικούς κόκκους S.B.R (styrene-butadiene rubber) πάχους 1-4mm αναμεμιγμένους με πολυουρεθάνη πυκνότητας 2kg/m². Θα γίνει στεγανοποίηση της επιφάνειας με πολυουρεθανικό ειδικό υλικό στοκαρίσματος σε βάρος 1kg/m². Τελική στρώση με 4kg έγχρωμης πολυουρεθάνης δύο συστατικών/m² και επίταση με με 4kg από έγχρωμους

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

ελαστικούς κόκκους E.P.D.M. πάχους 1-4mm/m². Ο συνθετικός τάπητας θα ανήκει στην κατηγορία των ταπήτων της Παρ.2.1 όσον αφορά την υδροπερατότητα, στην κατηγορία των ταπήτων της Παρ.3.4.β, ή 3.4.γ όσον αφορά τα υλικά και τη σύνθεση και θα πληροί τις απαιτήσεις της Παρ.6 του τεύχους Τεχνικών Απαιτήσεων όλες τις προδιαγραφές του τεύχους κατασκευής ΕΞ-ΥΛ-ΔΑΠ2/Τρ2 της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού. ... Επίσης θα τοποθετηθεί εντός του διαδρόμου σύστημα βαλβίδας άλματος σε μήκος προδιαγραφών I.A.A.F., το οποίο θα συνοδεύεται από το αντίστοιχο πιστοποιητικό I.A.A.F. και θα αποτελείται από: Σκάφη τοποθέτησης βαλβίδας από αλουμίνιο, διαστάσεων και προδιαγραφών I.A.A.F. Ξύλινη βαλβίδα από συμπαγές ξύλο υψηλής αντοχής, διαστάσεων και προδιαγραφών I.A.A.F, σε χρώμα λευκό, με βιδωτά χερούλια μεταφοράς Ξύλινη σανίδα τοποθέτησης πλαστελίνης διαστάσεων και προδιαγραφών I.A.A.F. Καπάκι βαλβίδας από αλουμίνιο υψηλής αντοχής. Σκάφη βαλβίδας άλματος σε μήκος προδιαγραφών I.A.A.F.. Στο συνολικό κόστος περιλαμβάνεται εκτός από την προμήθεια και μεταφορά όλων των απαιτούμενων υλικών σύμφωνα με τις προδιαγραφές, την Πρότυπη Τεχνική Προδιαγραφή της Γ.Γ.Α. και την σχετική μελέτη και η εργασία εφαρμογής των υλικών, η εργασία κατασκευής και η εργασία της γραμμογράφησης όπως αυτή καθορίζεται στην Παρ. 6.12 της πρότυπης τεχνικής προδιαγραφής ΕΞ-ΥΛ-ΔΑΠ2/Τρ2 της Γ.Γ.Α.και τους διεθνείς κανονισμούς της διεθνούς Ομοσπονδίας IAAF για τους συνθετικούς τάπητες. 1.2 Περίφραξη τύπου ASCO Θα αποτελείται από panel από γαλβανιζέ χάλυβα διαστάσεων 2,00mX2,50m (ΠΧΥ). Τα panel θα είναι κατασκευασμένα από λάμα (ορθοστάτη) διαστάσεων 25/3, βέργα Ø5mm περαστή στο κέντρο της λάμας με οπές 66X13mm και υποστυλώματα με λάμα 60/8.Οι λάμες (ορθοστάτες) καταλήγουν σε πέδιλο με οπές, για την στερέωσή τους με ίnox αντικλεπτικά μπουλόνια, και βύσματα εξπρές επί τοιχίου μήκους 200m, διαστάσεων 20X30cm, κατασκευασμένων από οπλισμένο σκυρόδεμα C16/20. Στο συνολικό κόστος περιλαμβάνεται, εκτός από την προμήθεια, μεταφορά και εγκατάσταση της νέας περίφραξης, και η εργασία αποξήλωσης και απομάκρυνσης της παλαιάς περίφραξης. 1.3 Εκσυγχρονισμός εγκατάστασης φωτισμού και προμήθεια φωτιστικών σωμάτων τεχνολογίας LED. Στο γήπεδο Τραχώνων

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

υπάρχουν εγκατεστημένοι έξι (6) συνολικά 12μετροι μεταλλικοί ιστοί, ο κάθε ένας από τους οποίους φέρει τέσσερις (4) προβολείς HQI ήτοι [24] συνολικά, από τους οποίους [12] είναι ισχύος 2000W/E40 και [12] ισχύος 1000W/E40. Θα γίνει αντικατάσταση των υφισταμένων προβολέων με ισάριθμους (24) προβολείς τ. LED. ... Οι προβολείς θα διαθέτουν βραχίονα ανάρτησης από γαλβανισμένο χάλυβα με δυνατότητα ρύθμισης της γωνίας σκόπευσης για μέγιστη απόδοση αυτών και να μειώνεται η θάμβωση και η όχληση των περιοίκων. Επίσης θα γίνει πλήρης αντικατάσταση της υπάρχουσας ηλεκτρολογικής υποδομής, λόγω παλαιότητας, ήτοι καλωδιώσεις, πίνακες και pillar. Ο ανάδοχος θα προσκομίσει επί ποινή αποκλεισμού, α) πλήρη φωτομετρική μελέτη του γηπέδου καθώς και β) Υπ.Δήλωση ότι, πληρούνται οι προϋποθέσεις αναφορικά με τον φωτισμό για τις κατηγορίες CLASS III και CLASS II για διεξαγωγή αγώνων ποδοσφαίρου και στίβου αντίστοιχα.

1.4 Στέγαστρο με πάνελ Το στέγαστρο θα καλύψει το συγκρότημα των κερκίδων το οποίο έχει διαστάσεις (Μ) 51,00m X (Π) 6,10m X (Υ) 4,75m στην οπίσθια πλευρά και θα αποτελείται από α) σκελετό από χαλύβδινες δοκούς και δοκίδες από μαύρο χάλυβα και β) επικάλυψη με πάνελ τ. sandwich από συνθετικό υλικό (PU). Το μέγιστο ύψος του στεγάστρου (στην οπίσθια πλευρά του) θα είναι τουλάχιστον 9,0m. Η κατασκευή του μεταλλικού σκελετού θα γίνει από χάλυβα μαύρο βαμμένο με δύο στρώσεις primer και τελικό χρώμα αφού θα έχει προηγηθεί αμμοβολή για την πλήρη απομάκρυνση τυχόν οξειδώσεων, επικαθήσεων ξένων υλών κλπ.κατηγορίας S275JR g για τις κύριες διατομές και S235 για τις δευτερεύουσες. Τα μέρη θα συνδέονται με κοχλιωτές συνδέσεις, εκτός εάν απαιτηθεί επί τόπου συγκόλληση για κατασκευαστικούς λόγους. Η στήριξη θα γίνει πάνω σε αγκύρια εγκιβωτισμένα σε σκυρόδεμα θεμελίωσης. Η επικάλυψη του στεγάστρου θα γίνει με πάνελ τ. sandwich με ενισχυτικές νευρώσεις κατά EN14509:2013 από οικολογική πολυουρεθάνη PUR-B3, πάχους 40mm και πυκνότητας $40 \pm 2 \text{ kg/m}^3$. Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν (χαλύβδινα στοιχεία και panel) θα συνοδεύονται από πιστοποιητικά CE. Η κατασκευή θα γίνει βάσει του EN1090-2 EXC 3, θα φέρει σήμανση CE και θα πληροί τις προϋποθέσεις ασφαλούς χρήσης και αδειοδότησης της. Ο ανάδοχος επίσης θα προσκομίσει κατά την παράδοση επί ποινή αποκλεισμού α) Στατική Μελέτη και β) Βεβαίωση Στατικής Επάρκειας για

την κατασκευή, υπογεγραμμένη από Διπλ. Πολιτικό Μηχανικό. ... Οι εργασίες εγκατάστασης στο γήπεδο ..... θα εκτελεστούν σύμφωνα με τις υποδείξεις της υπηρεσίας...». Συνεπεία, όλων των ανωτέρω και του παραπάνω περιεχομένου και περιγραφής του συμβατικού αντικείμενου, καταρχάς με σαφήνεια προκύπτει ότι το υπό ανάθεση αντικείμενο του τμήματος 1 δεν αφορά τυχόν προμήθεια επιμέρους υλικών προς αποθήκευση τους ή μεταγενέστερη δια άλλης συμβάσεως ή δια αυτεπιστασίας χρήσης τους στο πλαίσιο κάποιου έργου ούτε στην εκτέλεση τυχόν μεμονωμένων ήσσονος κλίμακας ή επιμέρους παρεμβάσεων επί επιμέρους υποδομών ή στην εκτέλεση μεμονωμένων εργασιών συντήρησης, επισκευής, επιδιορθώσεων, αντικαταστάσεων υλικών επί επιμέρους υποδομών ή στην εκτέλεση εργασιών απλής εγκατάστασης υπό προμήθεια αγαθών, υπό την έννοια της απλής τοποθέτησης και σύνδεσης τους με κάποια ήδη υπάρχουσα ανέπαφη υποδομή, προκειμένου απλώς τα υπό προμήθεια αγαθά να λειτουργήσουν. Αντίθετα, το σύνολο των υπό ανάθεση υποκεφαλαίων και επιμέρους αγαθών και εργασιών του τμήματος 1, είναι μεταξύ τους, κατά τον ρητό σκοπό της αναθέτουσας, ως αναφέρεται στην επίδικη διακήρυξη, αδιαχώριστα και τελούντα σε μεταξύ τους αλληλεξάρτηση και αλληλεπίδραση, εντασσόμενα όλα μαζί ομού σε ένα ολοκληρωμένο και ενιαίο οικονομοτεχνικό πλαίσιο και σκοπό, που συνίσταται στην ολοκληρωμένη αναβάθμιση του γηπέδου ....., πλαίσιο στο οποίο θα λάβει χώρα κατασκευή νέου ταρτάν στίβου με νέα υπόβαση, κατασκευή νέου σκάμματος άλματος εις μήκος, κατασκευή εξυπαρχής νέας περίφραξης που θα καλύπτει το σύνολο της περιμέτρου του γηπέδου, κατόπιν αποξήλωσης της παλιάς περίφραξης, κατασκευή εξυπαρχής ολόκληρου νέου στεγάστρου για τις κερκίδες και επιπλέον αυτών «πλήρης αντικατάσταση της υπάρχουσας ηλεκτρολογικής υποδομής», όσον αφορά το σύστημα φωτισμού του γηπέδου και δη με αντικατάσταση καλωδιώσεων, πινάκων και pillars, εργασία που θα συνδυαστεί με εγκατάσταση νέων προβολέων, προς αντικατάσταση όλων των ήδη εγκατεστημένων προβολέων του γηπέδου και δη στο πλαίσιο ολοκληρωμένης φωτομετρικής μελέτης για όλο το γήπεδο. Η δε αναθέτουσα αιτιολογεί τον κατ' αυτήν χαρακτήρα του συνόλου των παραπάνω ως προμηθειών αγαθών, επικαλούμενη ότι πρόκειται για εγκαταστάσεις των επιμέρους προμηθευόμενων

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

αγαθών, που συνιστούν απλές και συνήθειες εργασίες και δεν απαιτούν εξειδικευμένες γνώσεις, ειδικευμένο προσωπικό με πολυετή εμπειρία και αντίστοιχη ειδικότητα και μάλιστα ότι οι όποιες εργασίες συνιστούν παρακολουθηματικές εργασίες ως προς το κύριο αντικείμενο, ήτοι την προμήθεια αγαθών και συγκεκριμένα συνθετικού τάπητα, επιμέρους υλικών σκάμματος, panels δια των οποίων θα κατασκευασθεί η περίφραξη, ως και προβολέων και δοκών και panels δια των οποίων θα κατασκευασθεί το στέγαστρο. Πλην όμως, και σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της, προκύπτει ότι κάθε επιμέρους ανωτέρω εργασία τελεί σε ενότητα αντικειμένου με κάθε άλλη και δεν δύναται να διαχωριστεί και όλες συνιστούν μέρος της όλης τεχνικής διαδικασίας αναβάθμισης του γηπέδου, η οποία μάλιστα είναι εκτεταμένη και καταλαμβάνει δε πλήθος υποδομών αυτού, εκ των οποίων δε, μάλιστα, όλες αφορούν ήδη υπάρχοντα ή προς κατασκευή στοιχεία του γηπέδου σταθερά εμπειπηγμένα στο έδαφος και ακόμη και επεμβάσεις που εκτείνονται στο έδαφος και το υπέδαφος. Επομένως, το αντικείμενο του τμήματος 1 της διαδικασίας ως έχει συνίσταται σε ένα, ενιαίο τεχνικό έργο, ανακατασκευής μερών και υποδομών του γηπέδου ..... Περαιτέρω, όσα η αναθέτουσα αναφέρει ως υπό προμήθεια αγαθά συνιστούν αφενός, δομικά και κατασκευαστικά υλικά ή συνθετικά υλικά και μέρη των επιμέρους υπό κατασκευή στοιχείων του γηπέδου, όπως οι δοκοί και τα panels του στεγάστρου και τα panels της περίφραξης, αλλά και το ξύλο εγκιβωτισμού και η άμμος πλήρωσης του σκάμματος μαζί με τη βαλβίδα και τα λοιπά συνθετικά του τελευταίου, ως και τα κράσπεδα του διαδρόμου μήκους, αλλά και τα ηλεκτρολογικά υλικά, καλωδιώσεων, πινάκων και pillars, αγαθά που δεν έχουν εκ φύσεως τους, αλλά και ως εκ του σκοπού της προμήθειας, ουδένα αυτοτελή οικονομοτεχνικό σκοπό, πλην της χρήσης τους για την εκτέλεση τεχνικών εργασιών για τις οποίες προορίζονται. Αφετέρου, όσον αφορά τους προβολείς, αν λάμβανε χώρα ειδικώς και αποκλειστικά προμήθεια μεμονωμένων συστημάτων προς απλή εγκατάσταση σε μια υποδομή που θα έμενε εν γένει ως έχει, χωρίς ολοκληρωμένη φωτομετρική μελέτη, χωρίς πλήρη αντικατάσταση ηλεκτρολογικής υποδομής και χωρίς αντικατάσταση εξάλλου, του συνόλου των προβολέων του γηπέδου (στοιχεία που σε συνδυασμό μεταξύ τους αφορούν εν

τέλει μια ενιαία ηλεκτρολογική παρέμβαση επί του όλου συστήματος φωτισμού του γηπέδου, η οποία επιπλέον με τη σειρά της αποτελεί μέρος του όλου έργου της αναβάθμισης του γηπέδου, σε συνδυασμό με άλλες αντίστοιχες τεχνικές παρεμβάσεις), θα υφίστατο περιθώριο κρίσεως της αγοράς τους, ως σύμβασης προμήθειας. Τούτο όμως ουδόλως αναιρεί ότι εν προκειμένω, ακόμη και αν το κεφάλαιο 1.3 του τμήματος 1, δημοπρατείτο μόνο του και άνευ συνδυασμού του με τις λοιπές τεχνικές παρεμβάσεις των κεφαλαίων 1.1-1.2 και 1.4 και πάλι ως εκ του συνδυασμού του ενιαίου της αντικατάστασης όλων των προβολέων με την εκπόνηση ολοκληρωμένης φωτομετρικής μελέτης για τον όλο φωτισμό του γηπέδου και την πλήρη αντικατάσταση της ηλεκτρολογικής υποδομής, θα αποτελούσε ούτως ή άλλως, ένα ενιαίο ηλεκτρολογικό έργο, οι δε επιμέρους προβολείς απλώς μέρη του έργου αυτού, καθ' υπαγωγή τους όμως στο ολοκληρωμένο πλαίσιο κατασκευής νέου και μελετημένου συστήματος ηλεκτροφωτισμού του γηπέδου. Σε κάθε όμως περίπτωση, εν προκειμένω το κεφάλαιο 1.3 δεν δημοπρατείται μόνο του, αλλά ως αναπόσπαστο, κατά την προσβαλλομένη σε κάθε περίπτωση διακήρυξη, μέρος του συνολικού ενιαίου αντικειμένου του τμήματος 1. Περαιτέρω, ναι μεν η απλή επίστρωση ταρτάν με την τοποθέτηση στο έδαφος έτοιμων φύλλων τάπητα, θα δύνατο να αποτελέσει σύμβαση προμήθειας, εφόσον δεν συνοδευόταν, όπως εν προκειμένω, από εργασίες επί της υποβάσεως, ήτοι του υπεδάφους επί του οποίου το έδαφος όπου θα εγκατασταθεί ο τάπητας, ασφαλικές εργασίες επί της επιφάνειας του γηπέδου και όλα τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με περαιτέρω, προδήλως τεχνικές εργασίες επί της ίδιας επιφάνειας, ήτοι την εκσκαφή και την κατασκευή του σκάμματος άλματος εις μήκος και του διαδρόμου αυτού. Εξάλλου, οι ίδιοι οι οικείοι όροι του κεφ. 1.1 της διακήρυξης παραπέμπουν στην ΠΡΟΤΥΠΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΗ της ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ, η οποία στο περί υποβάσεων εφαρμογής συνθετικών ταπήτων Κεφάλαιο 5 αυτής, αναφέρει τα εξής *«Οι συνθετικοί τάπητες επικάλυψης ανοικτών στίβων, στις περισσότερες περιπτώσεις, όπως προκύπτει και από τις οδηγίες των κατασκευαστών τους, τοποθετούνται πάνω σε υπόβαση ασφαλοτάπητα. Σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατή η τοποθέτησή τους πάνω σε υπόβαση από σκυρόδεμα ή μωσαϊκό, συνήθως όταν η κατασκευή ασφαλοτάπητα για*

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

οποιοδήποτε λόγο δεν είναι δυνατή. Η Γ.Γ.Α. έχει χρησιμοποιήσει σαν υπόβαση εφαρμογής των συνθετικών ταπήτων που μέχρι σήμερα έχει κατασκευάσει, ασφαλοτάπητες επιλέγοντας κυρίως, συνθετικούς τάπητες μη υδροπερατούς και χυτούς επι τόπου ή πλήρως προκατασκευασμένους. Στη συνέχεια λοιπόν περιγράφεται ο τρόπος κατασκευής και οι σχετικές προδιαγραφές που πρέπει να τηρηθούν, προκειμένου να υλοποιηθεί η υπόβαση ενός συνθετικού τάπητα, όπως αυτή κατασκευάζεται στα έργα της Γ.Γ.Α. 5.1. Στην πρώτη φάση εκτελούνται οι χωματουργικές εργασίες (εκσκαφές, επιχώσεις) με μέγιστες επιτρεπόμενες ανοχές + 2 εκατοστών από τις στάθμες που καθορίζει η μελέτη. 5.2. Στη συνέχεια και ανεξάρτητα από την ποιότητα του εδάφους διαστρώνεται θραυστό υλικό της Π.Τ.Π. 0.280 του ΥΔΕ, σε στρώσεις σταθερού πάχους 20 εκατοστών, με μέγιστη επιτρεπόμενη ανοχή 2 εκατοστών, σε εφαρμογή ευθύγραμμου πήχου 4 μέτρων και σε οποιαδήποτε διεύθυνση πάνω στην επιφάνειά του. 5.3. Ακολούθως διαστρώνεται θραυστό υλικό της Π.Τ.Π. 0.155 του ΥΔΕ, σε στρώση σταθερού πάχους 10 εκ. με μέγιστη επιτρεπόμενη ανοχή 1 εκ. σε εφαρμογή ευθύγραμμου πήχου 3 μέτρων και σε οποιαδήποτε διεύθυνση πάνω στην επιφάνειά του. 5.4. Μετά την κατασκευή των δύο παραπάνω στρώσεων, που αποτελούν την υπόβαση των ασφαλικών ταπήτων, κατασκευάζεται η πρώτη στρώση ασφαλικού τάπητα Α265 Β ή Γ, σταθερού πάχους 5 εκατοστών, με μέγιστη επιτρεπόμενη ανοχή 0,4 εκατοστά σε εφαρμογή ευθύγραμμου πήχου 4 μέτρων και σε οποιαδήποτε διεύθυνση πάνω στην επιφάνειά του και 5.5. Τέλος κατασκευάζεται η δεύτερη στρώση ασφαλικού τάπητα Α 265 Β Γ σταθερού πάχους 3,5 εκατοστών, πάνω στην οποία θα κατασκευαστεί ο συνθετικός τάπητας, η επιφάνεια της οποίας δεν θα παρουσιάζει ανοχές μεγαλύτερες από 0,4 εκ. , όταν πάνω σ'αυτήν και σε οποιαδήποτε διεύθυνση εφαρμόζεται πήχους απολύτως ευθύγραμμος, μήκους 4 μέτρων.». Όλες, οι ανωτέρω εργασίες αφορούν την κατασκευή, δια χωματουργικών εργασιών ολοκληρωμένης υπόβασης, επί στρώσεων υλικών συγκεκριμένου πάχους και τεχνικών στοιχείων έκαστη, εργασίες που με σαφήνεια υπάγονται στην έννοια του τεχνικού έργου κατασκευής θεμελίου επί υπεδάφους και ουδόλως μπορούν να θεωρηθούν ως εγκαταστάσεις των οικείων αδρανών οικοδομικών υλικών δια των οποίων θα κατασκευασθεί η

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

υπόβαση ή απλών εργασιών τοποθέτησης ενός ήδη έτοιμου αγαθού. Εξάλλου, εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι οι εργασίες του κεφ. 1.1 απαιτούν εξειδικευμένη τεχνική γνώση και αναλυτική επιστημονική και τεχνική μέθοδο και εφαρμογή και πρέπει να εκτελεστούν εντέχνως και με ιδιαίτερη προσοχή στην εκτέλεση των εργασιών και την ανοχή των επιμέρους στρώσεων και επιφανειών, αντικρούονται δε ως εκ τούτου, οι περί του αντιθέτου ισχυρισμοί της αναθέτουσας. Επιπλέον, κατά το τεύχος ΣΥΓΓΡΑΦΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΩΝ της διακήρυξης και δη το Κεφ. 5β αυτής, αναφέρεται ότι «Ο ανάδοχος θα αναλάβει όλες τις απαιτούμενες εργασίες διαμόρφωσης των χώρων, απομάκρυνσης του παλαιού εξοπλισμού και τυχόν μπαζών, εγκατάστασης του νέου εξοπλισμού, αποκατάστασης του περιβάλλοντος χώρου, σύνδεσης του εξοπλισμού όπου απαιτείται με τις ηλεκτρικές παροχές, λειτουργικής δοκιμής και παράδοσης αυτού σε πλήρη λειτουργία και ασφαλή χρήση. Ειδικά για το Τμήμα 1 «Γήπεδο .....», λόγω της φύσεως της εργασίας εγκατάστασης απαιτείται: I. Έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Ν.4495/17, Αρ.29, Παρ.2 και. Στα πλαίσια της διαδικασίας χορήγησης της εν λόγω έγκρισης από την αρμόδια ΥΔΟΜ πρέπει να κατατεθούν από τον ανάδοχο τα οριζόμενα στην Υ.Α.υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/69701/4461 (ΦΕΚ Β' 4520/16.10.2018), Αρ.2, Παρ.δ' ειδικά δικαιολογητικά ήτοι: 1) Δήλωση αρμόδιου μηχανικού που αναλαμβάνει την ευθύνη της στατικής και ηλεκτρομηχανολογικής ασφάλειας της κατασκευής και των εγκαταστάσεων. 2) Τοπογραφικό διάγραμμα ή αντίγραφο τοπογραφικού διαγράμματος ή απόσπασμα ρυμοτομικού ή άλλο διάγραμμα, στο οποίο αποτυπώνονται οι θέσεις των εγκαταστάσεων, κατά τα οριζόμενα στην περ. ε της παρ.3 του άρθρου 1. 3) Σχέδια κατόψεων και τομών. Ο ανάδοχος πρέπει να έχει λάβει την έγκριση εργασιών δόμησης μικρής κλίμακας κατά την υπογραφή της σύμβασης. II. Ο ανάδοχος επίσης θα προσκομίσει επί ποινή αποκλεισμού α) Στατική Μελέτη και β) Βεβαίωση Στατικής Επάρκειας για την κατασκευή, υπογεγραμμένη από Διπλ. Πολιτικό Μηχανικό. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να αποκαταστήσει τυχόν ζημίες ή βλάβες που θα προκληθούν στους χώρους εγκατάστασης συνεπεία πλημμελούς εκτέλεσης των εργασιών του. Θα φέρει δε την αποκλειστική ευθύνη για καταβολή αποζημίωσης προς τρίτους, η οποία απορρέει από πρόκληση ατυχήματος ή κάθε άλλη αιτία κατά

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

την εκτέλεση των εργασιών εγκατάστασης του εξοπλισμού. Ο ανάδοχος υποχρεούται να διαθέσει για τις εργασίες όλο το απαιτούμενο προσωπικό, υλικά, μηχανήματα, οχήματα, αποθηκευτικούς χώρους, εργαλεία και οποιαδήποτε άλλα μέσα. Ο ανάδοχος σε κάθε περίπτωση βαρύνεται με όλες τις απαιτούμενες δαπάνες για την ολοκλήρωση των εργασιών, όπως είναι οι δαπάνες των μισθών και ημερομισθίων του προσωπικού του, οι δαπάνες όλων των εργοδοτικών επιβαρύνσεων, οι δαπάνες για την μετακίνηση του προσωπικού του, οι δαπάνες των υλικών, μικροϋλικών (αγορά, μεταφορά, διαλογή, φύλαξη φθορά κ.λ.π.). Επίσης έχει την υποχρέωση για την τήρηση των διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας, των διατάξεων και κανονισμών για την πρόληψη ατυχημάτων στο προσωπικό του ή σε οποιονδήποτε τρίτο και για την λήψη μέτρων ασφαλείας και την λήψη μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος.». Εκ των ανωτέρω, αφενός επιρρωνύεται η ενότητα επίβλεψης και ευθύνης εκτέλεσης του όλου αντικείμενου του τμήματος 1, περιλαμβάνοντας ακόμη και διαμόρφωση εργοταξίου και αποξηλώσεις υπαρχουσών υποδομών, ως και η συνολική ευθύνη του αναδόχου, η οποία εκφεύγει αυτής του απλού προμηθευτή αγαθών που θα αναλάβει μια απλή εγκατάσταση αυτών στον χώρο του παραλήπτη. Αφετέρου, ρητά αναφέρεται η απαίτηση όχι μόνο άδειας οικοδομικών εργασιών, αλλά και σχεδίων κατόψεων και τομών, τοπογραφικών διαγραμμάτων και εν τέλει στατικής μελέτης και βεβαίωσης στατικής επάρκειας, μελέτες και έγγραφα, που προδήλως πρέπει να εκτελεστούν από διπλωματούχο, αρμόδιο αλλά και κατά νόμο, τεχνικά, επιστημονικά και κατ' επαγγελματική εξειδίκευση, για την εκπόνηση των ανωτέρω, μηχανικό, γεγονός που αντικρούει τον ισχυρισμό της αναθέτουσας, ότι το υπό ανάθεση αντικείμενο δεν απαιτεί εξειδικευμένες γνώσεις και μεθόδους και εμπειρία και μπορεί να εκτελεστεί ευχερώς από μη εξειδικευμένο προσωπικό. Αντίθετα, απαιτείται έντεχνη εκτέλεση και εφαρμογή τεχνικών μεθόδων που θα υλοποιούν τα οικεία σχέδια και θα ενσωματώνουν και θα ακολουθούν τις οικείες μελέτες που θα εκπονήσει ο ανάδοχος, δια εξειδικευμένου και επιστημονικά επαρκούς προσωπικού και μηχανικών και δη, με ειδική περί της στατικής αντοχής και της υλοποίησης της στατικής μελέτης, μέριμνα και επάρκεια. Περαιτέρω, το άρ. 6.1.1 της διακήρυξης, σε συνέχεια του άρ. 1.3 αυτής ορίζει ως «ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ» τους έξι μήνες,

χρόνος που προφανώς ουδόλως μπορεί να αφορά την απλή εγκατάσταση υπό προμήθεια αγαθών, αλλά εκτεταμένες τεχνικές εργασίες στις υποδομές του γηπέδου και όλα τα ανωτέρω στο πλαίσιο είτε εφαρμογής ενιαίων τεχνικών προδιατυπωμένων προδιαγραφών εκτέλεσης από το αρμόδιο κρατικό όργανο όσον αφορά το κεφάλαιο 1.1 των εργασιών είτε επίβλεψης από την αναθέτουσα κατά την εκτέλεση των υποχρεώσεων του αναδόχου κατά τα ανωτέρω αναφερθέντα και με απαιτούμενες μελέτες όσον αφορά το κεφάλαιο 1.3 και περαιτέρω μελετητικές εργασίες προς εκτέλεση του έργου, όπως σχέδια, κατόψεις, τοπογραφικά, μελέτη στατικής επάρκειας και με υποχρέωση έκδοσης άδειας οικοδομικών εργασιών, όπως παραπάνω περιγράφεται, στοιχεία που όλα ομού επιρρωνύουν τον χαρακτήρα του τεχνικού έργου επί του φυσικού αντικειμένου του τμήματος 1.

6. Επειδή, κατ' άρ. 2 παρ. 1 εδ. 6 Ν. 4412/2016, "ως «δημόσιες συμβάσεις έργων» και ως «συμβάσεις έργων» νοούνται οι συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο, ένα από τα κάτωθι: α) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση εργασιών που αφορούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στο Παράρτημα II του Προσαρτήματος Α' και στο Παράρτημα I του Προσαρτήματος Β', β) την εκτέλεση ή συγχρόνως τη μελέτη και την εκτέλεση έργου, γ) την υλοποίηση, με οποιαδήποτε μέσα, έργου ανταποκρινόμενου στις απαιτήσεις που ορίζει η αναθέτουσα αρχή/αναθέτων φορέας που ασκεί αποφασιστική επιρροή στο είδος ή στη μελέτη του έργου", προκύπτει ότι ο νομοθέτης ορίζει τρεις εναλλακτικές περιπτώσεις για την κατάγνωση ιδιότητας δημόσιας σύμβασης έργου στις εν γένει ή τυχόν επιμέρους στο πλαίσιο μικτής σύμβασης, εργασίες. Η περίπτωση α' αναφέρεται στην εκτέλεση με έτοιμη μελέτη από την αναθέτουσα ή τη μελέτη και εκτέλεση από τον ανάδοχο ενός συγκεκριμένου και προσδιοριζόμενου κύκλου εργασιών που ορίζονται από τα παραπάνω Παραρτήματα. Η περίπτωση β' αφορά την εκτέλεση με μελέτη της υπηρεσίας ή μελέτη και εκτέλεση από τον ανάδοχο "έργου", κατά τον ορισμό που σε αυτό δίνεται από το εδ. 7 της ίδιας παραγράφου και η περίπτωση γ' την εκτέλεση έργου, πάλι υπό την έννοια του εδ. 7, με την αναθέτουσα να κατευθύνει την εκτέλεση ή τη μελέτη του. Άρα, οι μεν εργασίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II του Προσαρτήματος Α και στο Παράρτημα I

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

του Προσαρτήματος Β αυτοδικαίως και άνευ ετέρου εμπίπτουν εκ του νόμου στην έννοια του έργου, ενώ οι μη εμπίπτουσες στην ως άνω περίπτωση λοιπές εργασίες κρίνονται ως προς τον νομικό χαρακτήρα τους ως έργου με βάση τον ορισμό του έργου κατά το εδ. 7. Συνεπώς, υπό το νυν καθεστώς του Ν. 4412/2016, όσες εργασίες υπάγονται στις ως άνω έννοιες αυτομάτως εμπίπτουν ως προς τον νομικό χαρακτηρισμό τους σε αυτόν της δημόσιας σύμβασης έργου, χωρίς ανάγκη περαιτέρω αναγωγής του συλλογισμού περί του νομικού τους χαρακτήρα στην έννοια του “έργου” και την περ. 7 της παρ. 1 άρ. 2 Ν. 4412/2016. Εφόσον δε μια εργασία εμπίπτει στις ανωτέρω κατηγορίες, προφανώς πληροί και τις γενικές προϋποθέσεις του εδ. 7 περί έννοιας του “έργου”, πλην όμως δεν χρειάζεται καν αναφορά και υπαγωγή στο τελευταίο και τους όρους του. Περαιτέρω, είναι προφανές ότι η αναφορά του παραπάνω Παραρτήματος στους οικείους κωδικούς δεν έχει την έννοια ότι η αναθέτουσα έχει ευχέρεια εργασίες που εντάσσονται με προφανή μάλιστα τρόπο (όπως εν προκειμένω) σε μία ή περισσότερες από τις παραπάνω κατηγορίες, να τις εντάσσει εκουσίως ή ακούσια εσφαλμένα σε άλλα CPV προκειμένου να παρακαμφθεί η εφαρμογή των παραπάνω, τα οποία συναρτώνται αποκλειστικά και μόνο από το αληθές αντικείμενο των ανά περίπτωση εργασιών και την υπαγωγή αυτών στις παραπάνω κατηγορίες και όχι στο τυπικό ζήτημα της αναγραφής CPV, ζήτημα εξάλλου χωρίς αυτοτελείς έννομες συνέπειες, για τον προσδιορισμό τους στη διακήρυξη (και τούτο πέραν του ότι η αντίθετη ερμηνεία θα επέτρεπε όλως καταστρατηγικές πρακτικές). Εν προκειμένω, το υπό ανάθεση αντικείμενο του τμήματος 1, ασχέτως χαρακτηρισμού του στην επίδικη διακήρυξη, αληθώς αφορά τις κατά το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΠΟΥ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΥΠΟΠΕΡΙΠΤΩΣΗ α) ΤΗΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ 6) ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ 1 ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 2» δραστηριότητες ΤΙΤΛΟΥ ΣΤ ΤΜΗΜΑ 45 ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: νέες κατασκευές, αποκατάσταση και συνήθεις επισκευές, ΟΜΑΔΑ 45.1, ΤΑΞΗ 45.11 Κατεδάφιση κτιρίων και εκτέλεση χωματουργικών εργασιών: κατεδάφιση κτιρίων και άλλων κατασκευών, εκκαθάριση εργοταξίων και χωματουργικά έργα (όσον αφορά το κεφ. 1.1 και 1.2 της διακήρυξης), ΟΜΑΔΑ 45.2 Κατασκευή πλήρων κτιρίων και τεχνικών έργων ή μερών τους/έργα πολιτικού μηχανικού, ΤΑΞΗ 45.21

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

Κατασκευή Κτιρίων και Τεχνικών Έργων Πολιτικού Μηχανικού (όσον αφορά το κεφ. 1.1, 1.2 και 1.4 της διακήρυξης), ΤΑΞΗ 45.22 Κατασκευή Στεγών και Δομικών Σκελετών Κτιρίων (όσον αφορά το κεφ. 1.4 της διακήρυξης), ΤΑΞΗ 45.23 Κατασκευή αυτοκινητοδρόμων, οδών, αεροδρομίων και αθλητικών εγκαταστάσεων (όσον αφορά το όλο αντικείμενο του τμήματος 1), ΤΑΞΗ 45.25 Εκτέλεση λοιπών κατασκευαστικών εργασιών ειδικής φύσης, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η ανέγερση μη ιδιοκατασκευασμένων χαλύβδινων στοιχείων (όσον αφορά τις εργασίες των κεφ. 1.2 και 1.4 της διακήρυξης) και κατασκευή θεμελιώσεων, ως και κατασκευή και εκσκαφή φρεατίων (όσον αφορά τις εργασίες του κεφ. 1.1 της διακήρυξης) και ΤΑΞΗ 45.31 Καλωδιώσεις και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις (όσον αφορά τις εργασίες του κεφ. 1.3 της διακήρυξης). Άρα, το σύνολο των εργασιών του ως άνω τμήματος 1 και δη το σύνολο των κεφαλαίων 1.1-1.4 της περιγραφής του, υπάγονται και αφορούν δραστηριότητες του άρ. 2 παρ. 1 περ. 6 υποπερ. α' Ν. 4412/2016, οι οποίες εκ του νόμου κατά τα ανωτέρω ορίζονται ως δραστηριότητες υπαγόμενες αυτοδικαίως στην έννοια του τεχνικού έργου.

7. Επειδή, κατά τον συνδυασμό των ανωτέρω προκύπτει ότι στο πλαίσιο του εξεταζόμενου συμβατικού αντικειμένου εμπίπτει μια σειρά κατασκευαστικών, χωματουργικών και εκσκαφικών εργασιών και δη όσον αφορά το κεφ. 1.1 της περιγραφής του τμήματος 1, κατασκευής θεμελιώσεων στο υπέδαφος, μετακίνησης γαιών, δημιουργίας θεμελίων και βάσεων εντός του εδάφους και σταθεροποίησης αυτού με μετακινήσεις, προσχώσεις, αφαιρέσεις και πληρώσεις γαιών και διαστρώσεις υλικών επί του υπεδάφους, όσον αφορά το κεφ. 1.3 ηλεκτρολογικών εργασιών και εργασιών επί ηλεκτρικών καλωδιώσεων και εξαρτημάτων και μελέτης φωτισμού, όσον αφορά το κεφ. 1.4 κατασκευής και στεγανοποίησης στεγών με τοποθέτηση και θεμελιώσεων και επικαλύψεων επί του ομοίως κατασκευαζόμενου μη ιδιοκατασκευασμένου χαλύβδινου σκελετού της στέγης που θα στερεωθεί επί του εδάφους δια σκυροδεματικής θεμελίωσης και όσον αφορά το κεφ. 1.2 κατασκευής εμπνεπηγμένου στο έδαφος ολοκληρωμένου μεταλλικού φράχτη δια χαλύβδινων μη ιδιοκατασκευασμένων στοιχείων με τη σύγχρονη κατασκευή τοιχίου από οπλισμένο σκυρόδεμα και όλα αυτά εν τέλει με διαδοχική σειρά και αλληλουχία

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

εκτελούμενη από τον ανάδοχο, κατατείνουν δε στο τελικό αποτέλεσμα της εξαρχής ολοκληρωμένης ανακατασκευής του όλου γηπέδου, με νέα υπόβαση στίβου, νέα περίφραξη, νέο στέγαστρο και νέο σύστημα ηλεκτροφωτισμού. Άρα, όσον αφορά το κεφ. 1.1 των εργασιών δεν πρόκειται απλώς για εισφορά και εγκατάσταση νέου εξοπλισμού ταρτάν και βοηθητικού εξοπλισμού σκάμματος μήκους σε ένα υφιστάμενο στίβο που κατά τα λοιπά θα μείνει ως έχει χωρίς μεταβολή επί του υπεδάφους, αλλά για την εγκατάσταση νέου ταρτάν σε ένα εξαρχής ανασκαπτόμενο και επαναθεμελιούμενο στίβο και για την εγκατάσταση συνοδευτικού εξοπλισμού για τη χρήση ενός εξαρχής κατασκευαζόμενου σκάμματος μήκους και ενώ το ταρτάν και ο εξοπλισμός του σκάμματος θα εγκατασταθούν αφού ολοκληρωθούν όλες οι επί του υπεδάφους και εδάφους εργασίες και μάλιστα, με διαδοχική αλληλουχία εντέχνως περιγραφόμενων από επίσημες κρατικές προδιαγραφές, τεχνικών εργασιών, όσον δε αφορά τα κεφ. 1.2 και 1.4 δεν πρόκειται για προμήθεια των χαλύβδινων panels, δομικών στοιχείων σκελετού και στερέωσης-σύνδεσης και σκυροδέματος τοιχίου και θεμελιώσεων, αντιστοίχως για την περίφραξη και το στέγαστρο, αλλά για αμιγώς κατασκευαστικά έργα δόμησης νέου εμπειτηγμένου σταθερά στο έδαφος φράχτη και στεγάστρου (που μάλιστα θα μελετηθεί εξαρχής και εκ των υστέρων θα βεβαιωθεί από μηχανικό για τη στατικότητα του) και όσον αφορά το κεφ. 1.3 δεν πρόκειται για απλή προμήθεια προβολέων, καλωδίων, πινάκων και pillars, αλλά για την αντικατάσταση του όλου ηλεκτρολογικού συστήματος φωτισμού του γηπέδου με νέα φωτομετρική μελέτη για όλο το γήπεδο και στο πλαίσιο των ως άνω εμπιπτουσών στην έννοια του τεχνικού έργου, εργασιών, θα χρησιμοποιηθούν ως υλικά κατασκευής το ταρτάν και ο εξοπλισμός του σκάμματος, τα χαλύβδινα panels, σκυροδέματα, μεταλλικοί σκελετοί και υλικά σύνδεσης και στεγανοποίησης του στεγάστρου και τα αντίστοιχα υλικά του φράχτη, ενώ ομοίως καλωδιώσεις, ηλεκτρολογικά υλικά, πίνακες και pillars θα αποτελέσουν απλά υλικά και δομικά μέρη του εξυπαρχής κατασκευαζόμενου νέου ηλεκτρολογικού συστήματος για τον φωτισμό του γηπέδου, με τους προβολείς αντιστοίχως να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της τεχνικής και οικονομικής ενότητας του σκοπού και της εκτέλεσης του κεφ. 1.3 περί κατασκευής νέου εξυπαρχής συστήματος ηλεκτροφωτισμού. Όλες δε οι ως άνω

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

εργασίες, όπως καθ' έκαστο ανωτέρω κεφάλαιο περιγράφονται από τη διακήρυξη και στο πλαίσιο που εκεί τίθενται, εμπίπτουν στην έννοια του τεχνικού έργου και στο πλαίσιο των οποίων απλώς θα χρησιμοποιηθούν ως υλικά κατασκευής ή ως αναγκαία δομικά μέρη τα «υπό προμήθεια αγαθά και τούτο τόσο εκ του νόμου και αυτοδικαίως κατά την έννοια της περ. α' του ως άνω εδ. 6 της παρ. 1 του άρ. 2 Ν. 4412/2016 και του Παραρτήματος II Προσαρτήματος Α Ν. 4412/2016, όσο και κατά τον γενικό ορισμό του έργου κατά το εδ. 7 και επομένως και τις περ. β' και γ' του του εδ. 6 που εν προκειμένω συντρέχουν σωρευτικά με την εκ του νόμου παραγόμενη υπαγωγή στο νομικό καθεστώς του έργου της ως άνω περ. α'. Τούτο δεν μεταβάλλεται από το γεγονός ότι η αναθέτουσα προσδιόρισε τις ως άνω τεχνικές εργασίες ως προμήθειες και εγκαταστάσεις των επιμέρους υλικών και δομικών μερών και κατ' αποτέλεσμα αυτού προκήρυξε τη διαδικασία ως προμήθεια. Εξάλλου, κάθε είδους τεχνικό έργο, ακόμη και κάθε κατασκευή, προφανώς προϋποθέτει τη χρήση και εισφορά κάποιων υλικών, χωρίς τα οποία το έργο δεν μπορεί να εκτελεστεί (επί παραδείγματι μια οικοδομή εμπλέκει τη χρήση αδρανών υλικών, σκυροδέματος, τούβλων, μετάλλων, γυαλιού, κουφωμάτων, μονωτικών, βαφών, καλωδίων, λαμπτήρων, σωλήνων και πολλών άλλων υλικών). Υπό τη λογική της αναθέτουσας κάθε τεχνικό έργο και κάθε κατασκευή θα ήταν προμήθειες των κατασκευαστικών υλικών και «εγκατάστασή» τους. Πλην όμως, το διαχωριστικό ακριβώς στοιχείο μεταξύ αληθούς προμήθειας υλικών και τεχνικού έργου όπου θα χρησιμοποιηθούν τα υλικά είναι ότι στην πρώτη περίπτωση ο σκοπός της σύμβασης κατατείνει ακριβώς στο να αποκτήσει η αναθέτουσα και να συσσωρεύσει μια συγκεκριμένη ποσότητα υλικών και εξοπλισμού προς κάθε εκ μέρους της περαιτέρω χρήση, δηλαδή η σύμβαση αποβλέπει σε αυτή καθαυτή τη συγκέντρωση των υλικών χωρίς κάποιον περαιτέρω σκοπό που εντάσσεται στην προκείμενη σύμβαση. Αντίθετα, στη δεύτερη περίπτωση, ο σκοπός της σύμβασης είναι η επίτευξη ενός ολοκληρωμένου τεχνικού αποτελέσματος με ειδικό τεχνικοοικονομικό σκοπό (που αναμφίβολα έχει κάθε αθλητική εγκατάσταση, ως και κάθε εν γένει εγκατάσταση) με τεχνικές διαδικασίες και εργασίες που μάλιστα θα εκτελέσει ο ίδιος ο εισφέρων τα υλικά ανάδοχος, δηλαδή εργολάβος, εντός των οποίων απλώς θα χρησιμοποιηθεί και

μια σειρά από διάφορα υλικά και δομικά μέρη, τα οποία όμως δεν έχουν κάποια αυτοτελή αξία, αλλά μόνο στο πλαίσιο της χρήσης τους εντός του τεχνικού έργου και των επιμέρους διαδοχικών του σταδίων. Είναι πρόδηλο δε από όλα τα ανωτέρω ότι στην προκείμενη περίπτωση η αναθέτουσα δεν αποβλέπει στη συγκέντρωση ποσοτήτων αδρανών υλικών και εξοπλισμού, αλλά στην αναβάθμιση του γηπέδου, όπως εξάλλου ρητά προκύπτει από τη διακήρυξη, εντός της οποίας διαδικασία αναβάθμισης θα λάβουν χώρα πολλές σύνθετες τεχνικές εργασίες, για την εκτέλεση των οποίων θα χρειαστούν συγκεκριμένα υλικά και θα ενσωματωθούν δομικά μέρη και εξοπλισμός. Περαιτέρω, κατά τους όρους της διαδικασίας, ο ανάδοχος ο ίδιος θα καταρτίσει δια αρμοδίου προσωπικού, ήτοι μηχανικών, κατόψεις, σχέδια, μελέτες και βεβαιώσεις στατικής επάρκειας και μάλιστα θα εκπονήσει και φωτομετρική μελέτη για τον ηλεκτροφωτισμό και επιπλέον, όσον αφορά την υπόβαση του κεφ. 1.1 θα προβεί σε εφαρμογή κατασκευαστικών προδιαγραφών που ενσωματώνονται στο οικείο τεύχος της ΓΓΑ, στοιχεία που όλα συγκροτούν την έννοια της έντεχνης εκτέλεσης και επιπλέον, θα εκδοθεί οικοδομική άδεια εργασιών μικρής κλίμακας, ενώ η διάρκεια εκτέλεσης των ανωτέρω εκτείνεται σε μεγάλο χρονικό εύρος που ουδεμία σχέση δύναται να έχει με απλή εγκατάσταση εξοπλισμού και που ουδόλως συνάδει με την απλή εγκατάσταση ενός πωλούμενου αγαθού. Εξάλλου, αφενός το «σκάμμα» δεν αποτελεί ένα «αγαθό» που πωλείται και εγκαθίσταται, αλλά ένα έργο που κατασκευάζεται με εκσκαφή, αφετέρου ουδόλως νοείται «εγκατάσταση» σε ένα αγαθό όπως τα αδρανή κατασκευαστικά υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την υπόβαση του ταρτάν ούτε για τα χαλύβδινα panels, μεταλικούς σκελετούς, σκυροδέματα και μεταλικά υλικά και μέρη στερέωσης και έμπηξης στο έδαφος ούτε για σκυροδεματικά τοιχία και θεμελιώσεις, όσον αφορά τα κεφ. 1.2 και 1.4 ούτε για καλωδιώσεις και ηλεκτρολογικά υλικά όσον αφορά το κεφ. 1.3, καθώς εκ φύσεώς τους όλα τα ανωτέρω συνιστούν υλικά που χρησιμοποιούνται σε κατασκευαστικά και υδραυλικά, ως και εν γένει έργα ούτε είναι δυνατή η «εγκατάστασή» τους, όρος που αφορά σύνθετα αγαθά πρωτίστως τεχνολογικής φύσης ή που η κατασκευή του εμπλέκει διάφορα τεχνικά μέρη και η λειτουργία του προϋποθέτει συγκεκριμένες συνδέσεις με συστήματα που υφίστανται σε μια εγκατάσταση

όπως επί παραδείγματι για ένα ψυγείο, έναν υπολογιστή, ένα έτοιμο θερμαντικό σώμα), ενώ εξάλλου ούτε οι πίνακες και τα pillars θα τύχουν προμήθειας προς αποθήκευση ή για απλή εγκατάσταση επί υφιστάμενης ηλεκτρολογικής υποδομής, αλλά επί νέας εξαρχής ηλεκτρολογικής υποδομής που θα κατασκευαστεί, αντιστοίχως δε και τα φωτιστικά σώματα. Περαιτέρω, εν προκειμένω, όλες οι εργασίες θα πρέπει να λάβουν χώρα στο πλαίσιο ολοκληρωμένου σκοπού, παράδοσης ενός νέου ανακατασκευασμένου γηπέδου, με νέο φωτισμό, νέα περίφραξη, στέγαστρο και νέα επιφάνεια στίβου με νέα υπόβαση ταρτάν και νέο σκάμμα μήκους, βλ. άρθρο 2 παρ. 1 περ. 7 Ν. 4412/2016, διαδικασία που υπογραμμίζει το ενιαίο του σκοπού και το ότι το σύνολο των οικείων υλικών και εργασιών τελούν μεταξύ τους σε άρρηκτη τεχνική σύνδεση ως προς την ολοκλήρωση του ενός ενιαίου τεχνικού έργου ανακατασκευής εκ βάθρων του γηπέδου και κρίσιμων υποδομών του. Το δε ζήτημα της σύνθεσης της συνολικής εκτιμώμενης αξίας εν προκειμένω είναι αδιάφορο, διότι αφενός το σύνολο των 4 κεφαλαίων εργασιών του τμήματος 1, όπως διατυπώθηκαν και περιγράφηκαν κατά τη διακήρυξη, συνιστούν και έκαστο αυτοτελώς –αν δημοπρατείτο αυτοτελώς- τεχνικό έργο, αφετέρου έκαστο έχει περιγραφεί ως ένα ενιαίο σύνολο εργασιών «εγκατάστασης» υλικών που ομοίως ανά κεφάλαιο περιγράφονται, χωρίς καμία επιμέρους ανάλυση ανά επιμέρους υλικό ή εργασία, ώστε να είναι δυνατόν να εξαχθεί κάποια αυτοτελής αξία υλικών, διακριτής εκ των εργασιών, ενώ επιπλέον, όσον αφορά το σκάμμα του κεφ. 1.1 και το σύνολο των κεφ. 1.2 και 1.4 δεν υφίσταται καν ζήτημα διακριτής τιμολόγησης αγαθών από εργασίες, αφού τα οικεία αντικείμενα δεν εμπλέκουν καν, αγαθά που έστω δυνητικά θα δύναντο να αποτελέσουν αντικείμενο αυτοτελούς προμήθειας χωρίς ταυτόχρονη εκτέλεση έργου ή χωρίς προορισμό περαιτέρω χρήσης τους προς εκτέλεση δια νέας σύμβασης ή αυτεπιστασίας, έργου, αλλά αφορούν αγαθά που εκ φύσεως και του οικονομικοτεχνικού τους σκοπού προορίζονται αποκλειστικά ως πρώτες ύλες και δομικά υλικά για την κατασκευή οικείων έργων (και όλα τα ανωτέρω, ενώ ακόμη και να υπήρχε μικτή σύμβαση, αυτό δεν αλλάζει τα ανωτέρω, δεδομένου ότι κατά τα ανωτέρω το κύριο αντικείμενο μικτής σύμβασης με στοιχεία έργου και προμήθειας δεν κρίνεται αυτομάτως βάσει μόνης της αξίας των επιμέρους

στοιχείων, αλλά βάσει συνόλου παραμέτρων που οδηγούν σε οικεία κρίση περί του προέχοντος σκοπού της διαδικασίας).

8. Επειδή συνεπεία των ανωτέρω, βασίμως ο προσφεύγων ισχυρίζεται ότι η αναθέτουσα κατήρτισε παρανόμως τη διακήρυξη, προβάλλοντας τις εργασίες του συνόλου των κεφαλαίων του τμήματος 1, οι οποίες συνεχονται αναγκαίως με τα χρησιμοποιούμενα για την εκτέλεση τους, υλικά κατά τα κεφ. 1.1-1.4 της τεχνικής περιγραφής και προδιαγραφών του τμήματος 1, δηλαδή στοιχεία που εμπίπτουν σαφώς τόσο αυτοδικαίως όσο και καθ' ουσία στην έννοια του τεχνικού έργου, ως προμήθειες των δομικών και εν γένει υλικών που θα χρησιμοποιηθούν και αυτές καθαυτές τις τεχνικές εργασίες ως εγκατάσταση των ως άνω υλικών. Άρα, αν μη τι άλλο η προκείμενη διαδικασία ως προς το τμήμα 1 και όπως αυτό προκηρύχθηκε και περιγράφηκε και υπό την ενότητα σκοπού αυτού σε σχέση και με το σύνολο των όρων της διαδικασίας περί μελετών, οικοδομικών, αδειών, τοπογραφικών σχεδίων και εμπλοκής εξειδικευμένου προσωπικού, μηχανικών, διαδικασιών έντεχνης εκτέλεσης και στο πλαίσιο πολύμηνης εφαρμογής υπό την εποπτεία της αναθέτουσας αρχής, δεν περιέχει απλώς στοιχεία έργου μαζί με στοιχεία προμήθειας, αλλά συνιστά αμιγώς δημόσια σύμβαση τεχνικού έργου κατατείνουσα σε έναν, ενιαίο και ομοιογενή τεχνικοοικονομικό σκοπό, ήτοι την ολοκληρωμένη αναβάθμιση του γηπέδου, ενώ επιπλέον και ασχέτως τούτου, αντίστοιχα και έκαστο επιμέρους κεφάλαιο εκ των 1.1 έως και 1.4 του αντικειμένου, όπως έκαστο περιγράφεται με το σύνολο των εργασιών του (άνευ οιοδήποτε διαχωρισμού μεταξύ εργασιών και τυχόν αγαθών και σε ένα ενιαίο ολοκληρωμένο πλαίσιο ανά κεφάλαιο τεχνικοοικονομικού σκοπού), κατά τη νυν διακήρυξη και ως αυτή έχει, θα υπαγόταν ούτως ή άλλως στην έννοια του τεχνικού έργου, χωρίς να μπορεί να διαχωριστεί επιμέρους στοιχείο προμήθειας αμιγές εκ της εκτέλεσης του έργου όπου το κάθε υλικό, εξοπλισμός και αγαθό τυχόν να ενσωματωθεί, ώστε τυχόν να κριθεί ότι υφίσταται έστω ανά επιμέρους κεφάλαιο εργασιών, ζήτημα μίξης στοιχείων έργου και προμήθειας, ως έχει η περιγραφή των κεφαλαίων αυτών κατά τη νυν διακήρυξη. Άρα, εσφαλμένα επελέγη το νομικό καθεστώς της προμήθειας για τη δημοπράτηση του αντικειμένου του τμήματος 1 της διακήρυξης. Περαιτέρω, είναι προφανές ότι δεδομένων των ως άνω μη νομίμως

Αριθμός Απόφασης: 1400/2019

τέθηκε και το ίδιο το κριτήριο επιλογής ως προς την καταλληλότητα άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας κατ' άρ. 2.2.4 και 2.2.9.2 της διακήρυξης, το οποίο συνέχεται με το ίδιο το νομικό καθεστώς της υπό ανάθεση σύμβασης, κατά την ως άνω σκ. 3 και η εν τέλει μορφή του θα εξαρτηθεί από το νομικό καθεστώς που κατά νόμιμη διαδικασία θα επιλεγεί. Επιπλέον, δεν είναι γνωστό ούτε μπορεί να κριθεί από την ΑΕΠΠ κατά το παρόν (αφού τούτο θα συνιστούσε ανεπίτρεπτη παρέμβαση στην αρμοδιότητα της αναθέτουσας) αν η αναθέτουσα επιθυμεί και σκοπεί να δημοπρατήσει απλώς την προμήθεια συγκεκριμένου εξοπλισμού χωρίς τεχνικές εργασίες ή με μεμονωμένη απλή τοποθέτηση του ή προς αποθήκευση και περαιτέρω χρήση ή να διαχωρίσει τμήματα του νυν φυσικού αντικείμενου και να τα δημοπρατήσει έκαστο μόνο του ή ομού μετά άλλου τυχόν αντικείμενου ή συνοδευτικών εργασιών που θα συνιστούν τεχνικό έργο, ώστε να κριθεί εν τέλει αν το νέο υπό ανάθεση αντικείμενο θα αποτελεί μικτή σύμβαση έργου-προμήθειας, προκειμένου εν συνεχεία τυχόν να εφαρμοστεί η διαδικασία του άρ. 4 παρ. 7 Ν. 4412/2016 ή να αναδιατυπώσει και να επαναπεριγράψει τις υπό ανάθεση υπηρεσίες υπό τυχόν άλλο ή περισσότερους διαφορετικούς οικονομικούς και τεχνικούς σκοπούς, όλα δε τα ανωτέρω είναι κατά το παρόν άγνωστα και υποθετικά. Σε κάθε όμως περίπτωση, υπό το φώς της νυν περιγραφής του τμήματος 1 και των επιμέρους κεφαλαίων του, προκύπτει ότι μη νομίμως η αναθέτουσα προέβη στη διενέργεια της προκείμενης διαδικασίας, η οποία εκτελείται δια του νομικού καθεστώτος της προμήθειας.

9. Επειδή, κατ' αποτέλεσμα των παραπάνω, η Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή. Να ακυρωθεί δε η διακήρυξη και επομένως το σύνολο της διαδικασίας επί του τμήματος 1 αυτής «ΓΗΠΕΔΟ .....» (προφανώς δε και το κριτήριο καταλληλότητας άσκησης επαγγελματικής δραστηριότητας των άρ. 2.2.4 και 2.2.9.2 παρ. Β4 της διακήρυξης).

10. Επειδή, ύστερα από την προηγούμενη σκέψη, πρέπει να επιστραφεί στον προσφεύγοντα το παράβολο ποσού 2.750,00 ευρώ.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει τη με αρ. πρωτ. .... διακήρυξη για την εκτέλεση της προμήθειας «ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ....., όσον αφορά το ΤΜΗΜΑ 1 αυτής «ΓΗΠΕΔΟ .....,».

Ορίζει την επιστροφή προσφεύγοντα του παραβόλου ποσού 2.750,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στις 29 Νοεμβρίου 2019 και εκδόθηκε στις 16 Δεκεμβρίου 2019.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΓΙΩΤΗ